

'Ik heb altijd meer ideeën dan ik kan uitvoeren'

Beeldend kunstenaar Eljada van Muijden schildert, tekent en maakt keramiek

Alie Engelsman

ZEVENAAR – Beeldend kunstenaar Eljada van Muijden woont en werkt vijftien jaar in Zevenaar. Haar atelier, met atelierwinkel, is gevestigd aan de Bommersheufsestraat 13. Een paar jaar geleden stond er een gele koe bij haar voordeur. De koe werd vernield, maar enkele ouders meldden zich netjes en zorgden voor een nieuwe koe. Eljada heeft het dier onlangs beschilderd. Nu pronkt er een zwart-wit exemplaar bij de voordeur.

Eljada van Muijden is een veelzijdig kunstenaar. Ze schildert, tekent en maakt keramiek, waaronder gebruikskeramiek zoals servies, vazen en schalen. Ze tekent al zolang ze zich kan herinneren, het is haar tweede natuur. Eljada: "Als kind op school was tekenen niet altijd toegestaan en dan maakte ik vaak tekeningen in mijn hoofd, altijd handig als je geen tekenspullen bij je hebt. Ik kreeg van mijn ouders de ruimte om mij artistiek te ontwikkelen, mijn vader was een kunstliefhebber, zeg maar gerust 'een kunstenthousiast' en samen bezochten we veel tentoonstellingen. We woonden in Amsterdam en ons favoriete museum was het Stedelijk Museum. Één van de eerste tentoonstellingen die ik mij kan herinneren is de tentoonstelling van Marc Chagall. Ik was toen vijf jaar. De reproducties die mijn vader toen heeft gekocht heb ik nog."

Dagelijks leven

Haar inspiratie haalt Eljada uit het dagelijkse leven, haar omgeving, de mensen die ze ontmoet, de kleuren, het landschap, de stad die ze ziet. Eljada: "Ik heb altijd meer ideeën dan ik kan uitvoeren. Ik voel me het beste als ik aan het werk ben. Dan ontstaan de ideeën bijna vanzelf. Maar soms ben ik onderweg en word ik getroffen door een spannende vorm of mooie kleuren, structuren, een vallende schaduw. Dan begint het te kriebelen en wil ik het liefste aan het werk. Ik werk vanuit een basisidee of een basisvorm en ik vervolg 'spelend' het maakproces tot het resultaat mij bevalt. Als ik schilder heb ik een grote vrijheid, ik kies het formaat, de drager, het kleurenpalet, de compositie vanuit mijn basisidee en het werkproces kan beginnen. Net als bij keramiek moet je eerst het ambacht tot in je vezels

Eljada voor haar atelier: "M'n inspiratie haal ik uit het dagelijkse leven". (foto: Alie Engelsman)

beheersen voordat je in vrijheid kunt werken. Ik schilder met rechts, mijn voorkeurshand, de werkende hand, terwijl mijn linkerhand, de denkende hand, rust. Dat geeft een dynamiek die zichtbaar wordt in het schilderij. Dat is anders dan bij keramiek, waarbij ik mijn beide handen gebruik. De harmonie tussen de handen vormt het ambacht, de harmonie tussen handen, hart en hoofd maakt het tot kunst."

Slow living-lifestyle

Eljada heeft een voorkeur voor handvormen, maar haar draaischijf kan ze zeker niet missen. Ze vindt het leuk om beide technieken te combineren. Bij het maken van gebruiksgoed, zoals servies is ze gebonden aan de menselijke maat, de toepassing en het moet vanzelfsprekend foodsafe zijn. "Zoals een schilderij ergens aan de muur belandt, komt gebruiksgoed op tafel terecht en bepaalt daar dan de sfeer. Mensen nemen het in de hand en zetten het aan hun mond. Het eten voor gasten

wordt er in opgediend, het ademt gastvrijheid uit. Je ziet dat er tijd in is gestoken en dat er zorg aan is besteed. Je kunt een pizza uit een kartonnen doos eten, of van een Ikea-bord, maar van een ambachtelijk gemaakt bord smaakt het beter. Daar zit de tijd, de hand, de volle aandacht en de passie van de maker in. Probeer het zelf maar eens en ervaar het. De slow living-lifestyle trend heeft gezorgd voor herwaardering van handgemaakt en uniek. De 24/7 economie legt een grote druk op ons. Steeds meer mensen zoeken naar een andere mindset: meer aandacht, minder haast en minder massaproductie. Opruimgoeroe Marie Kondo leert ons 'ontspullen'. En Kinfolk zegt: 'laat je bewuste leefstijl weerspiegelen in je huis.'"

Dagindeling

Eljada schetst hoe haar dag er uitziet. "Ik begin de dag rustig. Na het ontbijt ga ik naar mijn atelier om aan de slag te gaan. Dat kan

van alles zijn. Ik ben als beeldend kunstenaar ook ondernemer. Het is leuk om eigen baas te zijn, maar daar horen wel bepaalde taken bij. Er is vaak onverwacht bezoek in het atelier, mensen die even rond willen kijken, of iets speciaals willen laten maken of op zoek zijn naar een uniek handgemaakt kadootje. Soms komen oud-cursisten, oud-studenten langs om een kop koffie te drinken of burens die zin hebben in een glas wijn of een kom thee en even komen bijkletsen. Dat is altijd gezellig. Als de stilte weer terug is gekeerd, ga ik lekker aan het werk, ideeën verder uitrollen, een schilderij afmaken of beginnen met een nieuwe keramiekserie. Ik maak vrij werk, werk ook in opdracht en maak speciale series potten die te koop zijn bij De KnipKas aan de Grietsestraat 29A in Zevenaar."

3 Oever Atelier Route

Eljada doet nu al vier jaar mee aan de 3 Oever Atelier Route van het 3 Oever Festival. Haar werk zal dit jaar te zien zijn in biologisch restaurant Heerlijkheid Herwen aan de Molenstraat 9 in Herwen. Daar exposeert ze haar werk, samen met zes andere kunstenaars. Het 3 Oever Festival vindt dit jaar plaats op 18, 19 en 20 september. Het festivalgebied is in drie oevers ingedeeld en elke oever heeft een pleisterplaats. De Liemers valt onder de Oostoever en Heerlijkheid Herwen is de pleisterplaats op deze oever. De kunstroute van het festival is een laagdrempelige manier om kennis te maken met kunst in de Gelderse Poort. In totaal doen dit jaar ruim zestig beeldend kunstenaars mee in de 3 Oever Atelier Route. "We kunnen zoveel van elkaar leren en elkaar inspireren. Het 3 Oever Festival stimuleert de kunstenaars om er samen een mooie kunstroute van te maken."

Eljada nodigt kunstliefhebbers uit om een keer een kijkje te komen nemen in haar atelier. Zeker weten of de deur voor je open staat? Maak dan een afspraak. Meer informatie: <https://www.eljadavanmuiden.com/>

"De harmonie tussen de handen vormt het ambacht, de harmonie tussen handen, hart en hoofd maakt het tot kunst." (foto: Alie Engelsma)

Vierde redoute in Herwen: herinnering en bezinning

In Herwen wordt een nieuwe redoute gebouwd, die naar verwachting in mei gereed zal zijn. "De redoute staat voor het verbeelden van de geschiedenis in het licht van de ruimtelijke vernieuwing," vertelt landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen. "Het gaat niet alleen om een uitkijktoren die het verhaal vertelt van soldaten, die in de Tachtigjarige Oorlog de Spaanse vijand in de gaten moesten houden. Belangrijk is ook dat we ontdekken hoe dit verhaal ons kan inspireren in de strijd tegen de hedendaagse vijand, de klimaatverandering. Het omgaan met het water is de verbindende factor."

De redoute in de Revensweert in Herwen is de vierde redoute die in de Liemers herrijst. "We bouwen niet de stenen toren na die er oorspronkelijk heeft gestaan. We geven er een eigentijdse invulling aan. We gebruiken de grond die vrijkomt bij het ontwikkelen van het natuurgebied de Revensweert en maken daar een heuvel van. Deze wordt voorzien van kunstzinnig gevormde betonelementen, met trappen om de heuvel te kunnen beklimmen. De nieuwe redoutes zijn daarmee echte 'kiek-overs'. Waar de soldaten vroeger met veel adrenaline in hun lijf de omgeving afspeurden naar de Spanjaarden die in de grienden verscholen zaten, kunnen bezoekers van de redoute nu de omgeving in zich opnemen en genieten van het uitzicht."

De vier redoutes in de Liemers vormen samen een route in een bezinningslandschap, een landschap waarin je stil staat bij het verleden, maar ook vooruit kijkt naar een duurzame toekomst. "Vroeger benutten de soldaten het water om de vijand tegen te houden. Ze verschansten zich achter de rivieren en staken dijken door om de vijand natte voeten te bezorgen. In deze tijd moeten we het water net zo creatief inzetten om de klimaatverandering aan te pakken. Die klimaatverandering is de nieuwe vijand. De soldaten die vroeger de wachttorens bemanden, laten ons zien hoe we onze nieuwe vijand kunnen bestrijden."

De redoute in de Revensweert kijkt uit op een rietmoerasgebied in ontwikkeling. Zo'n natuurontwikkeling maakt dat het landschap de grillige weersomstandigheden, met hoge en lage waterstanden, kan opvangen. Moerasnatuur kan ook een belangrijke rol spelen bij de opname en opslag van CO₂. Daardoor krijg je ook meer biodiversiteit.

De redoutes in de Liemers zijn toeristisch gezien aantrekkelijk voor mensen uit het hele land en daarbuiten. "De redoutes waren vroeger te vinden langs de Rijn, de Waal en de IJssel, van Gorinchem tot Hattem. Maar via die rivieren kwamen ze toch weer bijeen bij Lobith. Dat maakt het dorp extra bijzonder in de geschiedenis van de redoutes en in de innovatie van het omgaan met de gevolgen van de klimaatverandering."

Word jij geïnspireerd door dit verhaal? Doe dan mee aan de gedichtenwedstrijd die is verbonden aan de bouw van de redoute. Schrijf een gedicht of een rap van maximaal 125 woorden en stuur deze op naar het e-mailadres maw-tekst@outlook.com, onder vermelding van 'Gedichtenwedstrijd Redoute'. Vermeld daarbij je naam, adres, leeftijd en telefoonnummer. De inzendtermijn is verlengd tot 1 mei 2020. Het winnende gedicht zal op een van de informatiepanelen bij de redoute geplaatst worden.

Kunst op de Kaart in de Gelderse Poort

Handige adressenwaaier van de 3 Oever Open Atelier Route

In september verschijnt de tweede editie van de informatiewaaier, met de adresgegevens van bijna 50 kunstenaars uit de Gelderse Poort. Een deel van de kunstenaars woont in de Liemers. Deze Open Atelier Route is een initiatief van het 3 Oever Festival. Inmiddels is de kunstroute omgedoopt tot 3 Oever Open Atelier Route. Ook de Liemerse Conny Koster van Kunstatelier Ooy staat in de waaier.

Conny Koster is een van de coördinatoren van de 3 Oever Open Atelier Route. Zelf doet ze al voor het derde jaar mee aan het 3 Oever Festival. Tijdens dit festival, op 14, 15 en 16 september, stelt ze haar atelier open voor het publiek. Ze zal dan onder andere een demonstratie Rakustoken geven, een bijzondere manier van glazuren van keramiek.

Kijkje in een atelier

Conny legt uit waarom het zo leuk is om een atelier te bezoeken. “Een kijkje in het atelier van een kunstenaar geeft een completer beeld dan alleen een kunstwerk aanschouwen,” vindt Conny. “In het atelier is het maakproces, of de weg ernaar toe te zien. Het geeft je een blik in de werkplaats van de kunstenaar. Zoiets zie je niet zo veel.” Enthousiast vertelt ze verder: “Op het moment ben ik bezig met het bouwen van een huisje van leem: klei, zand, aarde en stro. Al nieuwsgierig aan het worden? Kom dan langs in bij mij in Ooy, in het derde weekend van september.”

Conny koster staat nu voor de tweede keer in de waaier. Ze vindt dat belangrijk. “In de kunstwaaier zijn de kunstenaars uit de regio bijeen gebracht. Het geeft een mooi overzicht van wat de kunstenaar maakt en waar deze woont, zodat je zelf op bezoek kan gaan. Niet alleen tijdens het 3 Oever Festival, maar eigenlijk kun je het hele jaar door deze waaier gebruiken.” Ze haalt de waaier te voorschijn. “En, een niet onbelangrijk detail,” noemt ze, “de waaier is zo klein dat je hem makkelijk in je broekzak kunt steken. Handig dus om mee te nemen tijdens een fietstocht door de Gelderse Poort.”

Breed palet een kunst

De waaier laat een breed palet aan kunstenaars zien, zoals kunstschilders, fotografen, kunst met textiel, beeldhouwers en andere vormen van ruimtelijke kunst. Het zijn niet alleen kunstenaars die een plekje in de waaier hebben gekregen. Zo staat Galerie Meander in Zevenaar, met haar grote variatie aan kunst er ook in. Horecagelegenheden waar kunstenaars exposeren worden bovendien genoemd. Daarbij kun je denken aan Restaurant Eet-Lokaal en Stadsbrouwerij Wittenburg in Zevenaar. Een nieuwe interessante locatie is het nog te openen restaurant Heerlijkheid Herwen.

Het 3 Oever Festival vindt jaarlijks plaats in het derde weekend van september. De Gelderse Poort staat dan in het teken van natuur en cultuur. Tijdens het festival zullen er mooie (fiets)routes worden uitgestippeld langs de kunstexposities en andere voorstellingen.

Sinusgroup: Muziek moet je (her)beleven

Sinusgroup organiseert op 23 september een Memoriemiddag in de Ogtent in Duiven. De vierkoppige 'jaren 60/70-band' bestaat uit Jan van den Boom, Joop Schoenmakers, Joop Thuyns en Frans Driessen (afwezig tijdens het interview). Muziek uit de jaren 60/70 is hun gezamenlijke hobby. Die hobby heeft een positief effect op henzelf, maar ook op een grote groep andere mensen uit de regio.

Gevoelens van vroeger

'Muziek, en vooral uit de jaren 60/70, kun je zien als een medicijn. Het is goed voor de mensen. Ze verlaten allemaal vrolijk de zaal als we hebben gespeeld. En daar doen we het voor,' zegt Jan. Joop Schoenmakers: 'We komen met veel apparatuur binnen en dan zie je mensen soms denken: moet dat nou? Maar als we eenmaal beginnen te spelen zie je hun humeur snel veranderen en steken ze een duim naar ons op. Dat zijn leuke reacties.' Sinusgroup wil de afstand tussen henzelf en het publiek zo klein mogelijk houden. 'Eigenlijk zitten we midden in het publiek,' vertelt Jan. 'We willen met onze muziek een grote vriendenkring in de omgeving maken,' vult Joop Thuyns aan, 'Ook wij gaan na zo'n optreden met een blij gevoel naar huis. Het is heerlijk om die gevoelens van vroeger terug te halen, voor onszelf en ook zeker voor het publiek.'

Vriendschap

Joop, Joop en Frans hebben bijna hun hele leven muziek gespeeld in verschillende bands. Jan speelde van jongs af aan in de vroegere The Sinusgroup. Toen deze werd opgeheven heeft Jan jarenlang zijn basgitaar niet meer aangeraakt. Maar toen hij met pensioen ging wilde hij zijn hobby weer oppakken. Hij wilde meer mensen van zijn muziek laten genieten. Joop Schoenmakers kwam via een contactadvertentie bij de band, nadat de jaren 60/70-band waar hij in speelde er mee stopte. Joop Thuyns en Frans Driessen leerden Jan kennen via gezamenlijke kennissen. 'Het klikt goed,' zegt Jan en aan de formatie zal ook niets veranderen. 'We zijn goed op elkaar ingespeeld en voelen elkaar goed aan. Ook kunnen we elkaar wijzen op fouten. Vertrouwen in elkaar hebben is belangrijk,' aldus Joop Schoenmakers. De band treedt 6 tot 8 keer per jaar op, maar repeteert wekelijks in het, door de mannen zelf gebouwde, Sinushome. 'Samen muziek maken geeft uitbouw aan onze vriendschap' vindt Jan.

(H)eerlijke muziek

De doelgroep is breed, er komen ook jonge mensen luisteren naar Sinusgroup. De band speelt hun muziek zonder technische snufjes, zoals midifiles. 'Je kunt de muziek easylistening noemen,' legt Joop Thuyns uit. 'Muziek uit de jaren 60/70 is echt ons keurmerk. We spelen wel eens een keer wat moderners op verzoek, maar we komen altijd weer terug bij onze muziek.'

Sinusgroup organiseert een zondagmiddagconcert. Daar is behoefte aan, want de zondagmiddag is voor de wat ouderen het uitgaansmoment. Het wordt een reünie-achtige sfeer, waar the sound of the sixties and seventies het publiek terug zal brengen naar hun jeugd. Er zal een gastoptreden zijn van Jacklien Bronckhorst.

Locatie: Ogtent Duiven

Tijdstip: 14.30 – 18.30 uur

Entree 5 euro

Meer informatie: Jan van den Boom (06-2009533)

Leer jezelf kennen tijdens een heldinnenreis

Marleen Kruitwagen organiseert sinds 2019 Heldinnenreizen. De eerste Heldinnenreis is al begonnen. Een groep meiden van 13 en 14 jaar uit Westervoort doet mee aan dit bijzondere traject. 'Dit project is wel het meest kwetsbare wat ik ooit gedaan heb,' vertelt Marleen. Haar levensverhaal maakt duidelijk waarom dat zo is.

Marleen, geboren en getogen in de Liemers, bracht haar kinderjaren door in Didam. Als tiener was ze meer in Zevenaar, waar ze naar het vwo ging, sportte, uitging en vrienden had. Ze had een onbezorgde jeugd, alhoewel ze zich vaak anders voelde dan haar leeftijdsgenootjes. Marleen is hoogsensitief, dus extra gevoelig voor bijvoorbeeld spanningen tussen mensen. Die gevoeligheid is ook haar kracht. Ze ziet, hoort en voelt vaak goed aan wat een ander nodig heeft zonder dat diegene dit uitspreekt.

Niet alles is maakbaar

Toen ze 18 was ging Marleen studeren in Den Haag. Ze volgde een internationale opleiding Communicatie en vanwege haar opleiding verbleefze een half jaar in Florence. Daar ontdekte ze haar droom: in het buitenland werken voor een tijdschrift. Het verliep anders.

Zoals de meeste studenten ging ze op kamers. Marleen: 'Je hebt er mooie verwachtingen van: onafhankelijkheid, het studentenleven. Maar in werkelijkheid voelde ik me daar in het begin vooral eenzaam.' Op haar 22e werd Marleen depressief. Ze ging terug naar haar ouders. 'Het was geen makkelijke tijd, maar ik ben gelukkig wel afgestudeerd,' vertelt ze. 'Achteraf gezien best stoer. De tijd stil, ik stond aan de zijlijn van het leven. Voordat ik depressief werd, keek ik vooral naar de buitenkant. Ik had grote plannen. Ik zie dat bij zoveel jonge mensen. Op die leeftijd besef je nog niet dat niet alles maakbaar is.'

Na haar studie kreeg ze verschillende banen op communicatiegebied. Ze werkte onder andere bij de Spoorwegpolitie, de Rabobank en bij een woningcorporatie. Marleen was goed in haar functie en ze had een grote drang om haar eigen stempel op zaken te drukken. Door haar hoogsensitiviteit had ze meer zicht op wat er niet goed ging in het bedrijf dan haar collega's en leidinggevendenden. Marleen: 'Ik zag, voelde en hoorde dingen waar ik toen nog niet zo goed mee om kon gaan.'

In 2007 besloot Marleen als zelfstandige aan de slag te gaan. Dat was een gouden slag. Ze had zelf de keuze waar ze ging werken en ze kon doen waar ze echt goed in was. 'Ik werd meestal gevraagd om iets binnen een bedrijf te veranderen. Ik kon daar mijn kracht inzetten, me echt focussen op het werk waar ik voor ingehuurd was. Ik maakte in deze rol geen deel uit van het vaste personeel en hoefde me niet druk te maken om de spanningen tussen collega's. Ik houd van vrijheid en zelfstandigheid in mijn werk, dat ik met mijn eigen goede ideeën aan de slag kan gaan. Bij een bedrijf waar ik werd ingehuurd lag de afdeling communicatie op apegapen. Ik heb mezelf toen de opdracht gegeven om die afdeling te reorganiseren. Natuurlijk wel in overleg met de directie. Het werd een succes, ze wilden me een vast arbeidscontract aanbieden. Ik wilde me op dat moment niet vastleggen en ging verder met een nieuwe opdracht.'

Van tienerdroom naar Heldinnenreis

Haar tienerdroom bleef Marleen achtervolgen. Ze reisde een paar maanden door Italië, volgde daar een taal cursus en schreef verhalen voor het tijdschrift Viva. 'Ik dacht altijd dat je naar het buitenland

moest reizen om je vrij te voelen, maar ik ontdekte dat het niet uitmaakt waar je bent om je droom te verwezenlijken. Terugkijkend op mijn leven heeft vooral dat inzicht er aan toe bijgedragen dat ik nu de Heldinnenreis organiseer.'

Als deze Heldinnenreis er was geweest toen ze zelf 15 was, had Marleen beslist meegedaan. Zeker in de tegenwoordige tijd ervaren scholieren en studenten veel meer stress dan we ons realiseren. Aan de buitenkant lijkt het goed te gaan. De jeugd gaat naar school, sport, gaat uit met vrienden, maar hoe staat het met het gevoelsleven? Vraagt een kind zich op die leeftijd wel eens af: wie ben ik, wat wil ik? wat zijn mijn verlangens? Marleen: 'Ik denk dat er onder de oppervlakte veel meer speelt dan veel meiden laten zien. Ieder meisje vergelijkt zich met andere meisjes. Dat is altijd zo geweest, maar onderschat de invloed van social media niet. Meiden kunnen zich de ganse dag spiegelen aan 'make believe'-beelden en krijgen hierdoor een verkeerde indruk van wat 'normaal' is. Met de Heldinnenreis wil ik meiden op jonge leeftijd leren omgaan met de vraag hoe zij in het leven willen staan.

Marleen richt zich nu nog vooral op de doelgroep jonge meiden tussen 15 en 20 jaar. 'Dat is de groep die ik zelf het beste snap. De heldinnenreis kent geen standaardprogramma. Het is zeker niet alleen maar praten. Als je actief bezig bent kun je ook veel leren, vindt Marleen. Ze gaan bijvoorbeeld Zentekenen, een beetje Bootcampen en moodboards maken. Ook heel praktische zaken kunnen aan de orde komen, zoals een sollicitatietraining of omgaan met social media en groepsdruk. Marleen: 'Het hangt ook erg van de groep af. Het moet zinvol, maar vooral ook leuk zijn.' Ze is blij met de locatie Landgoed Huis Sevenaer. 'Het is de bedoeling dat de meiden zo nu en dan ook de handen uit de mouwen steken. Zo ontstaat er respect voor de natuur en het gevoel om echt met de voeten op de aarde te staan.' De Heldinnenreis is in principe een groepsactiviteit. Een groep van minimaal 4 personen is prettig en werkt goed omdat meisjes merken dat ze niet de enige zijn met bepaalde gevoelens. Het kan een groep vriendinnen zijn die aan de Heldinnenreis meedoet, of een sportteam. Maar Marleen geeft ook 1-op-1-coaching, soms heeft iemand juist dat nodig.

Marleen: 'Dit is het meest kwetsbare project dat ik ooit heb gedaan. Maar het is ook iets dat recht uit mijn hart komt en waar ik voor de volle 100% achter sta. Ik gun het de meiden om die heldin te worden die ik uiteindelijk zelf ook ben geworden.' Marleen is nu een zelfverzekerde, enthousiaste en gepassioneerde vrouw, die goed in het leven staat en geniet van de vrijheid. Dat straalt ze ook uit. 'Het vraagt moed om bij jezelf te blijven en je eigen keuzes te maken. Ik koos bewust voor het onzekere bestaan in plaats van een goedbetaalde baan met een dure auto. Ik heb het allemaal zelf gedaan, daar zit mijn kracht en daar ben ik trots op. En dat gun in de deelnemers aan de heldinnenreis ook.'

Meer informatie: www.heldinnenreis.nl

Componiste Eva Beunk vertelt het verhaal van een fort

Fort Pannerden podium voor moderne opera

De 20-jarige Eva Beunk, geboren en getogen in Lobith, componeerde in het afgelopen jaar een wel heel bijzondere opera. Ter ere het jubileum van Fort Pannerden schreef ze de partituren voor de opera 'Op Wacht'. De opera zal worden uitgevoerd door 33 hoornblazers, 3 zangers en een fort. 'Want ook het fort zelf speelt een belangrijke rol in het verhaal,' vindt Servaas Beunk, directeur van het 3 Oever Festival.

33 hoornisten en 3 zangers voeren 'Op Wacht' uit in het 3e weekend van september (21 en 22 september) ter ere de 150ste verjaardag van Fort Pannerden. De uitvoeringen vallen samen met het 3 Oever Festival en vormen een belangrijk programmaonderdeel van het festival. De uitvoerende artiesten komen uit het hele land, uiteraard zijn er ook mensen bij uit de Liemers en omgeving. Tijdens de eerste repetitie viel al op dat de kennismaking erg soepel verliep. 'Het is belangrijk dat de spelers enthousiast zijn en dat er een soort band ontstaat. Voor veel van de hoornisten is het een nieuwe vorm van musiceren, out-of-the box en buiten hun comfortzone. Dat maakt het voor hen ook extra spannend en uitdagend', aldus de jonge componiste.

Soldaat uit WOII en Kraker uit 2000-2003 samengebracht

Ook voor de bezoekers is het spannend om de opera mee te beleven. Achteroverleunen op een stoel in een volle zaal is er niet bij. Tijdens de voorstelling wordt de bezoeker figuurlijk en zelfs even letterlijk op sleeptouw meegenomen naar een reis door de geschiedenis van het fort. De hoornblazers weten perfect de sfeer van dreiging en spanning van de soldaat terwijl hij op wacht staat weer te geven. Door de bijzondere akoestiek van het gebouw komt het hoorngeschal nog beter uit de verf. De bezoeker waant zich in de oorlogstijd, voelt de dreiging van de vijand en is getuige van de strijd tussen de Soldaat, de Macht en de Kraker die worden vertolkt door respectievelijk Guido Groenland, Yonathan van den Brink en Desiree Verlaan. De voorstelling eindigt met een bevrijdend muzikaal spektakel in de buitenlucht, op het dak van het fort. Na ongeveer een uur in de donkere gangen van het fort te zijn geweest, kan de bezoeker genieten van het zonlicht dat schijnt op de Kop van Pannerden, de splitsing van de drie grote stromen in Gelderland.

Ambitieuze componiste

Eva wilde al haar hele leven kunstenaar en wereldverbeteraar worden. Ze probeert die twee idealen te combineren met veel verschillende projecten. 'Vaak zijn het ambitieuze projecten,' vindt ze. 'Ik probeer mensen samen te brengen met muziek. Of anderen te enthousiasmeren voor mijn passie. Ik ben nu halverwege mijn bachelor compositie aan het koninklijk conservatorium in Den Haag. Ik wil mensen verwonderen, verbazen en samenbrengen. Soldaten die op wacht stonden in Fort Pannerden hadden soms lange tijd niets te doen. Dat heeft mij aan het denken gezet. Het zou ook mooi zijn als ik een paar mensen ook kan laten nadenken over de snelheid waarin we leven. Want hoe vaak vervelen we ons tegenwoordig nog echt? Hoe vaak doen wij eigenlijk nog niets.'

De opera 'Op Wacht' werd geboren in huize Beunk. Het leek de vader van Eva een mooi idee om iets te doen met een grote groep hoorns in de forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Hij vroeg zijn

dochter om daar een stuk voor schrijven. Eva: 'Toen ik onderzoek ging doen naar Fort Pannerden, vond ik de geschiedenis ontzettend interessant. Ik wilde het verhaal van het fort vertellen. Daarom besloot ik dat het een opera moest worden over Fort Pannerden. Ik wilde zo goed mogelijk gebruik maken van de architectuur van het fort. Door de kleine onoverzichtelijke ruimtes moest ik op zoek naar oplossingen voor samenspel. Die oplossingen brachten een soort muziek die ik zelf nog nooit eerder heb geschreven. De muzikanten hebben in de muziek meer vrijheid, maar ook meer verantwoordelijkheid, omdat ze goed naar elkaar moeten luisteren en eigen initiatief moeten tonen. Dat maakt het project en de opera zo ontzettend boeiend.'

Toen de opera geschreven was, moesten er muzikanten komen. Drie zangers waren snel gevonden. 'Ik vond het spannend of ik mensen zou kunnen vinden die hieraan zouden willen meewerken, maar ik ben heel blij met dit team. Ze hebben alle drie een geweldige stem.'

33 hoornisten verzamelen was een stuk lastiger, want er zijn niet veel hoornisten in Nederland. Producent Dick Hesselink gebruikte zijn grote netwerk en samen met Eva benaderde hij hiervoor veel mensen via o.a. Facebook. 'Het scheelt dat ik zelf ontzettend enthousiast over dit project ben en zeker weet dat het voor iedereen die mee doet een leuke en leerzame ervaring kan zijn,' vertelt Eva.

Eva werkte samen met producent Dick Hesselink en regisseur Rob Hoekstra. Voor de jonge componiste was het even wennen om haar werk voor een deel uit handen te geven. Maar gaandeweg het project merkte ze dat ze niet alles alleen kon doen. De samenwerking met de beide mannen verliep heel goed. Eva: 'Ze werkten met de ideeën die ik had en gaven me de ruimte om te wennen aan de nieuwe ideeën die zij hadden. Als ik echt niets voelde voor zo'n idee dan zochten we daar samen een oplossing voor. Door deze samenwerking heb ik geleerd om op anderen te vertrouwen en dat is heel waardevol. Deze opera heeft me flink aan het denken gezet over wat voor componist/wat voor mens ik wil zijn. Ik ben erachter gekomen dat ik alles om het componeren heen, de productie, mensen werven, contact met muzikanten ontzettend leuk vind. De manier van muziek maken waarin de muzikanten veel verantwoordelijkheid hebben vind ik fantastisch. Daar wil ik meer mee gaan doen. Dit project is leerzaam voor alle mensen die eraan meewerken. Dat vind ik erg mooi.'

3 Oever Festival

De opdracht voor deze opera kwam vanuit het 3 Oever Festival. Fort Pannerden ligt op het middelpunt van dit festival. Eva: 'Daarom vond ik 33 een mooi symbolisch getal. Drie zangers kwam toevallig zo uit omdat er drie rollen zijn, de Soldaat, de Kraker en de Macht.'

Tijdens het 3 Oever Festival zal 'Op Wacht' zes keer worden uitgevoerd in Fort Pannerden. In het 3^e weekend van september zullen er op verschillende locaties in de gemeenten Zevenaar, Lingewaard en Berg en Dal activiteiten plaatsvinden, met grotere voorstellingen op de pleisterplaatsen Heerlijkheid Herwen, de Piramide aan de Waal in Gendt en Atelier Marjolijn Rigtering in Millingen aan de Rijn. In de hele Gelderse Poort zal er kunst te zien zijn van ongeveer 50 kunstenaars in de 3 Oever Open Atelier Route.

Meer informatie over Op Wacht: www.opwacht.nl

Meer informatie over het 3 Oever Festival: www.3oeverfestival.nl

Ted Prost op weg naar het Lagerhuis

Leerling van het Candeia College is een van de van de vijf beste jonge debaters van Nederland

Wie zondag 2 juni de debatcompetitie "Op weg naar het Lagerhuis" heeft gezien, weet dat het All-Starteam het nationale scholendebat heeft gewonnen. Dit All-Starteam werd gevormd door de vijf beste individuele debaters uit de competitie. Een van de teamleden was Ted Prost uit Duiven. 'Door te winnen heb ik toch een beetje het gevoel dat ik het verlies van het Candeia College heb gewroken.' Begin juli gaat hij met zijn team naar New York, een welverdiende beloning.

Het spreken zit de 19-jarige Ted in het bloed, al zit het niet direct in de familie. Ted: 'Volgens mijn moeder zou ik het van een ver overgrootfamilielid geërfd hebben.' Al op de basisschool viel hij op door het makkelijk kunnen praten met klasgenootjes en juffen en meesters. Hij speelde dan ook de hoofdrol in de musical van groep 8. Daarna ging hij naar het vwo op het Candeia College. Daar bracht hij zeven jaar van zijn jonge leven door. 'In het eerste jaar ging ik echt even hard onderuit,' vertelt Ted. 'Het ging allemaal zo makkelijk op de basisschool dat ik niet goed raad wist met de juiste werkhouding op het vwo.' Maar de andere schooljaren doorliep hij goed. Afgelopen maand deed hij examen. Net als zoveel andere scholieren wacht hij in spanning op de uitslag.

Ted deed voor het Candeia College mee aan de scholendebatwedstrijd "Op weg naar het Lagerhuis". Het was een mooie en vooral leerzame periode. 'Ik heb nu vier keer in het CandeiaCollegeteam aan deze wedstrijd meegedaan. Driemaal hebben we verloren en dit jaar behaalde het Candeia College de landelijke voorrondes. Maar in de halve finale verloren we helaas van het Cambreur College Dongen. Ik dacht: nou dat was het dan, maar ik was blij verrast toen ik werd gekozen voor het All-Starteam. Het was ook een dubbel gevoel. Je laat toch je team achter, waar je zoveel mee hebt geoefend en meegemaakt. Maar aan de andere kant, ik kon zo het Candeia College toch wel mooi op de kaart zetten.'

Teamgeest is belangrijk

Het All-Starteam bestaat uit de vijf beste jonge debaters van Nederland in 2019. 'Ze komen uit alle hoeken van het land. Het zijn ook hele leuke en hartelijke mensen en we waren een goed team. En dat terwijl we maar twee keer hebben geoefend en een keer samen uit eten zijn geweest. Dat is wel belangrijk in zo'n competitie, dat je ook echt een team bent. Vorig jaar verloor het All-Starteam omdat ze niet echt die teamgeest hadden en als los zand aan elkaar hingen.' Het mooiste moment van de wedstrijd vond Ted natuurlijk de uitslag. 'Het voelt fantastisch om dan uiteindelijk toch als winnaar uit de bus te komen. Maar de switches in het debat vond ik ook geweldig. Je moet dan ineens het debat waar je mee bezig bent omdraaien. Als je voor een bepaalde stelling bent moet je er, als de zoemer gaat, ineens tegen zijn. Ik geloof dat ik daar aardig in geslaagd ben. De jury was in ieder geval enthousiast. Ook de speeches en het jurycommentaar waren erg goed. Ik kan daar zo van genieten.'

Ted vond het een hele bijzondere ervaring om die televisieuitzendingen mee te maken. 'Het was heel hectisch. Ik was ook best nerveus. Eerst een half uur naar de visagie en daarna word je als het ware overal naar toe geleid. En dan al die camera's... Het is een hele show. Leuk om een keer mee te maken, maar ik moet er niet aan denken om dat elke dag te doen.' Ted ziet een carrière als presentator dan ook niet zitten.

Als Ted zijn vwo-diploma op zak heeft hoopt hij te gaan studeren aan de universiteit in Utrecht. 'Ik heb me ingeschreven voor twee opleidingen, te weten Philosophy, Politics and Economics en Bestuurs- en Organisatiewetenschap. Het zijn opleidingen met een zware selectie, dus het is nog even spannend waar ik uiteindelijk terecht kom. Als ik in Utrecht ga studeren, zal ik daar ook op kamers gaan, nieuwe kansen, nieuwe mensen ontmoeten. Maar ik zal de Liemers altijd een warm

hart toedragen. Ik heb daar zo'n mooi netwerk op mogen bouwen, zoveel mooie mensen leren kennen.'

Op het lijf geschreven

Ted is erg actief in de regio. Zo is hij al jaren nauw betrokken bij Hope-XXL. Hij zit in de werkgroep, organiseert en fungeert vaak als spreker tijdens evenementen. Vooral dat laatste is uiteraard op zijn lijf geschreven. Hij vindt het leuk om te spreken voor groot publiek. Ted is letterlijk en figuurlijk een kleurrijk figuur. Hij valt dan ook graag op, zoals hij dat zelf zegt. 'Ik draag graag flamboyante kleding, veel roze of bloemetjes, bretels en vlinderstrikjes. Ik hou ook van humor in een debat, in alle andere dingen die ik doe, in het leven.' Behalve voor Hope-XXL zet Ted zich ook in voor de Burgerbegroting in Duiven, voor GoClean de Liemers en werkte hij samen met B&W van Arnhem aan een jeugdmanifestproject. 'Ik woon dan wel niet in Arnhem, maar ben er best vaak. Ik heb er vrienden en ben wel bekend met het uitgaansleven daar. Ik kan dus best goed meepraten en ik laat me nu eenmaal graag horen,' grapt de Duivenaar. En Ted schrijft natuurlijk zelf ook voor de De Liemers Helemaal Goed Courant. Hij leert graag van de projecten waar hij aan meewerkt. 'Ik weet nu heel veel van het bijenleven, omdat ik heb meegeholpen aan "Duiven bloeit". Verschillende stukken grond in de gemeente Duiven (Duiven, Loo en Groessen) zijn met bloemenzaadmengsels ingezaaid om op die manier meer vlinders en bijen te trekken.'

Op de vraag: Debat of Dialoog? kiest Ted voor de dialoog. 'Een debat is meer een spel, een manier om het publiek te overtuigen van jouw gelijk. Een dialoog brengt je verder, zowel in de politiek als in zakelijke of privérelaties. Bij een dialoog is het de kunst om naar elkaar te luisteren. Dat mis ik bij debatten. Ik zou graag zien dat politici meer in dialoog gaan. Dat zou een groot verschil maken.' Ted ziet zichzelf geen politicus worden. Hij vindt het wel leuk om te lobbyen. Een functie als diplomaat of ambassadeur vindt hij beter passen. Ondernemen om een verschil te maken, is wat hij wil. 'Ik hoef geen wereldverbeteraar worden. Ik wil wel graag op kleine schaal het leven van mensen om mij heen verbeteren. Vooral ook mezelf ontwikkelen en als dat dan kan in een maatschappelijk project, dan is dat toch een mooie win-winsituatie.' Praten is zijn passie, één van zijn hobby's is het spel Dungeons and Dragons. Ted: 'Het is heerlijk om met zo'n fantasyspel, gewoon aan tafel met pen, papier en dobbelstenen, je hoofd leeg te maken.'